

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O FINANCIRANJU OBČIN**

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2) se v 10.a členu v prvem odstavku v prvem stavku pika nadomesti z vejico in doda besedilo »mednarodnih institucijah, katerih članica je Republike Slovenija, ter z izdajo občinskih obveznic na nacionalnem trgu.«.

V šestem odstavku se v prvem stavku črta beseda »posojila«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Način in postopek za izdajo občinskih obveznic, ki se opravi na nacionalnem trgu, predpiše minister, pristojen za finance.«.

2. člen

V 10. b členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Občina se v tekočem proračunskem letu lahko zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil in izdanih občinskih obveznic (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 15 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov.«

Za drugim odstavkom se dodajo novi, tretji, četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Če ministrstvo, pristojno za finance ugotovi, da je občina trajneje nelikvidna ali prezadolžena, pozove župana k pripravi sanacijskega načrta. Če v določenem roku župan sanacijskega načrta ne izdelava oziroma ga občinski svet na njegov predlog ne sprejme, minister, pristojen za finance, imenuje sanacijski odbor.

(4) Trajnejša nelikvidnost nastopi, ko sredstva na računih občine ne zadoščajo za izvršitev sklepa o izvršbi ali poplačilo izvršnice in tako stanje traja neprekinjeno zadnjih 90 dni. Občina je prezadolžena, če preseže največji obseg možnega zadolževanja iz 10.b člena ZFO-1 za 2 % na dan 31.12. preteklega leta ali 30.6. tekočega leta.

(5) Sanacijski odbor iz tretjega odstavka tega člena sestavljajo predstavnik ministrstva, pristojnega za finance, predstavnik ministrstva, pristojnega za lokalno samoupravo in dva predstavnika občine. Sanacijski odbor vodi predstavnik ministrstva, pristojnega za finance. Sanacijski odbor v 60 dneh od imenovanja izdelava sanacijski načrt in ga predloži županu, ki ga mora najkasneje v 30 dneh predlagati v sprejem občinskemu svetu.

(6) Podrobnejši potek sanacijskega postopka, vsebino sanacijskega načrta iz tretjega odstavka tega člena in poročanje o sanacijskih ukrepih določi vlada z uredbo.«.

3. člen

V 10.c členu se v prvem odstavku za besedilom »s črpanjem posojil« doda besedilo »in izdajo občinskih obveznic«.

4. člen

Za 13.a členom se doda nov 13.b člen, ki se glasi:
» 13.b člen
(sredstva za kritje stroškov občin)

(1) Zagotovijo se sredstva za kritje stroškov občin, vir financiranja so prihodki od 1,2 % dohodnine, vplačane v predpreteklem letu pred letom, za katero se izračuna sredstva za kritje stroškov občin.

(2) Delež sredstev za kritje stroškov občin se za posamezno občino izračuna kot razmerje med tekočimi odhodki in tekočimi transferji posamezne občine iz zaključnega računa ter tekočimi odhodki in tekočimi transferji vseh občin iz zaključnega računa.

(3) Predhodne podatke o deležih iz prejšnjega odstavka za prihodnje proračunsko leto sporoči ministrstvo, pristojno za finance, občinam najpozneje do 15. oktobra tekočega leta, o izračunanih deležih pa jih obvesti v 15 dneh po sprejetju državnega proračuna.«.

5. člen

Za prvim odstavkom 17. člena se doda, nov, drugi odstavek, ki se glasi:
»(2) Sredstva iz 13. b člena se občinam izplačajo najkasneje do 30. junija tekočega leta.«.

Dosedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo tretji, četrti in peti odstavek. V novem četrtem in petem odstavku se za besedo »prvega« doda vejico ter se besedilo "in drugega" nadomesti z besedilom " drugega in tretjega".«.

6. člen

Besedilo 20.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Občinam z evidentiranimi romskimi naselji se iz državnega proračuna zagotovijo sredstva za sofinanciranje obveznosti občin za urejanje položaja in pravic romske skupnosti. Seznam občin z evidentiranimi romskimi naselji določi vlada s sklepom.

(2) Sredstva iz prvega odstavka tega člena se za vsako proračunsko leto zagotovijo v višini 3,5 % skupne primerne porabe občin iz prvega odstavka. Sredstva za sofinanciranje obveznosti občin z evidentiranimi romskimi naselji se občini nakaže v dveh obrokih, in sicer do 20. marca in do 20. septembra tekočega leta.

(3) Sredstva za sofinanciranje obveznosti občin iz prvega odstavka tega člena se za posamezno občino izračunajo ob upoštevanju števila prebivalcev občine, površine občine, razvitosti občine, števila evidentiranih romskih naselij in ocenjenega števila prebivalcev v evidentiranih romskih naseljih.

(4) Podrobnejše namene porabe in merila za izračun višine sredstev, ki pripadajo posameznim občinam z romskimi naselji, določi vlada z uredbo.

(5) Občina iz prvega odstavka tega člena je dolžna organu, pristojnemu za narodnosti, poročati o porabi sredstev iz tega člena.

(6) Na podlagi uredbe iz četrtega odstavka tega člena izda vlada na predlog državnega organa, pristojnega za narodnosti, vsako leto odločbo o višini sredstev, ki pripada posamezni občini.«.

7. člen

Besedilo 24. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Razvitost občin kot merilo za sofinanciranje investicij občin določi ministrstvo, pristojno za finance za dve leti, na podlagi metodologije, ki jo določi vlada z uredbo.

(2) Razvitost posamezne občine se izračuna ob upoštevanju:

- kazalnikov dimenzije družba, ki so: gostota naseljenosti in stopnja izobraženosti;
- kazalnikov dimenzije gospodarstva, ki so: število delovno aktivnega prebivalstva in bruto dodana vrednost gospodarskih družb na zaposlenega,
- kazalnika dimenzije infrastruktura, ki je: opremljenost s komunalnimi dobrinami;
- kazalnika dimenzije finančnih virov, ki je: razmerje med sredstvi za izvajanje zakonskih nalog ter ostalimi prihodki.

(3) Vlada z uredbo iz prvega odstavka tega člena podrobneje določi, kateri podatki iz uradnih evidenc in za kakšna obdobja se upoštevajo pri izračunu kazalnikov iz prejšnjega odstavka ter določi organe, pristojne za pripravo podatkov.«.

8. člen

V 24.a členu se drugi odstavek črta.

9. člen

V 26. členu se za četrtim odstavkom doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Če skupni zahtevek občin iz prvega odstavka tega člena za sofinanciranje skupnega opravljanja nalog občinske uprave preseže 0,7 % skupne primerne porabe vseh občin, se sofinancira do 0,7 % skupne primerne porabe vseh občin sorazmerno z višino zahtevka za posamezno občino.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

10. člen

(postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona)

Postopki sofinanciranja investicij, pri katerih se kot merilo za sofinanciranje uporablja razvitost občin iz 24. člena ZFO-1, ki so začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

11. člen

(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

(1) Vlada najpozneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona izda podzakonske predpise iz 2., 6. in 7. člena tega zakona.

(2) Minister, pristojen za finance, izda predpis iz 1. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

12. člen

(začetek uporabe novega 13.b člena)

Določba novega 13. b člena Zakona o financiranju občin se začne uporabljati s 1. januarjem 2026.

13. člen

(začetek veljavnosti in uporabe zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. januarjem 2025.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S predlaganim členom je določena pravna podlaga za zadolževanje občin za infrastrukturne projekte, ki jih imajo vključene v občinske proračune, tudi pri mednarodnih razvojnih bankah, v katerih je članica Republika Slovenija in sicer gre za Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD), Evropsko investicijsko banko (EIB) in Razvojno banko Sveta Evrope (CEB). Vse navedene banke izvajajo posle v Sloveniji in vse navedene banke imajo v svojih politikah izvajanje financiranja infrastrukture, ki je v velikem delu v občinski lasti, občine pa se v okviru trenutno veljavne zakonodaje pri njih ne morejo zadolžiti, zadolžujejo pa se lahko na primer pri Stanovanjskem skladu RS ali pri SID banki, ki pa sta tudi obe klienta na primer CEB. Omenjeni člen omogoča občinam tudi zadolževanje občin prek izdaje občinskih obveznic. S črtanjem besede posojila v šestem odstavku je predhodna pridobitev soglasja ministra, pristojnega za finance določena za vsako zadolževanje v katerem črpanje in odplačilo nista v istem proračunskem letu.

S sedmim odstavkom se predvidi izdaja podzakonskega akta, s katerim se bo podrobneje predpisalo način in postopek za izdajo občinskih obveznic.

K 2. členu

S predlagano spremembo se zvišuje največji obseg možnega zadolževanja občine iz 10 % na 15% in sicer se bodo lahko občine v tekočem proračunskem letu lahko zadolžile, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil in izdanih občinskih obveznic (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 15 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov. S predlagano spremembo se začasni ukrep, ki ga je uvedel 17. člen Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23) spremeni v trajni ukrep.

Z novim tretjim, četrtem, petim in šestim odstavkom 10.b člena ZFO-1 se uvaja nov - sanacijski postopek v primerih, ko bi bila občina trajneje nelikvidna ali prezadolžena. Člen tako predvideva, da se v primeru, ko ministrstvo za finance ugotovi, da je občina preseгла največji obseg možnega zadolževanja oblikuje t.i. sanacijski odbor (sestavljen iz predstavnika ministrstva, pristojnega za finance, predstavnika ministrstva, pristojnega za lokalno samoupravo in dveh predstavnikov občine), ki pripravi sanacijski načrt in ga predloži županu, ki ga predloži občinskemu svetu v sprejem najkasneje v roku 30 dni.

K 3. členu

S predlagano spremembo je določeno, da lahko občina s črpanjem posojil in izdajo občinskih obveznic pridobiva sredstva, potrebna za vračilo občinskega dolga pred njegovo dospelostjo.

K 4. členu

S predlaganim členom se upošteva dejanske stroške občin, in sicer tako, da izraža razmerje med tekočimi odhodki in tekočimi transferji posamezne občine ter tekočimi odhodki in tekočimi transferji vseh občin. Čeprav imajo vse slovenske občine ne glede na velikost enake naloge in pristojnosti, pa se v praksi kaže, da imajo predvsem prebivalstveno večje občine višje stroške, ki so posledica višjih tekočih transferjev v javne zavode itd., katerih ustanoviteljice so in za katere zagotavljajo sredstva za plače in prispevke za zaposlene v teh zavodih. Teh razlik ni mogoče ublažiti z višanjem povprečnine, saj se z njo povečuje primerna poraba vseh občin, ne pa le tistih, z višjimi stroški, predlog dodatnih sredstev te razlike upošteva, delež dodatnih sredstev za kritje stroške občin (Tti) odraža vse stroške občine iz tekočega poslovanja.

K 5. členu

Člen določa rok v katerem se izplačajo občinam sredstva iz novega 13.b člena ZFO-1. Sprememba novega četrtega in petega odstavka je potrebna zaradi notranje skladnosti člena.

K 6. členu

Predlagan člen ureja sofinanciranje obveznosti občin z evidentiranimi romskimi naselji, pri čemer člen določa, da bo seznam občin z evidentiranimi romskimi naselji s sklepom določila Vlada. V prvem odstavku je tako določena obveznost zagotavljanja sredstev za sofinanciranje obveznosti občin z romskimi naselji iz državnega proračuna. Višina sredstev, ki se zagotovijo občinam za sofinanciranje obveznosti občin z romskimi naselji je omejena na 3,5 % skupne primerne porabe občin z romskimi naselji. Skupna primerna poraba teh občin pomeni seštevku primerne porabe vseh občin z romskimi naselji. Občine z romskimi naselji bodo upravičene do sofinanciranja v deležu, ki bo odražal število prebivalcev občine, površino občine, ocenjeno število romskih naselij, razvitost občine in ocenjeno število prebivalcev romskih naselij. Podatki o številu prebivalcev občine, njeni površini in razvitosti so podatki, ki bodo pridobljeni iz uradnih evidenc, medtem ko bosta podatka o ocenjenem številu romskih naselij in ocenjenemu številu prebivalcev romskih naselij temeljila na podatkih občin in državnih organov, ki imajo na podlagi drugih pravnih predpisov podatke, ki bodo podlaga za objektivizirano oceno. Ta ocena bo pomembna podlaga za izračun deleža sredstev, ki bo pripadal posamezni občini, saj so obveznosti občine z romskimi naselji sorazmerne številu romskih naselij in prebivalcev le-teh. Ocenjeni podatki se bodo periodično preverjali in posodabljali, uporabljali pa se ne bodo za ugotavljanje, ali gre takšni občini pravica do dodatnega financiranja ali ne, pač pa za odmero deleža sredstev, ki pripada posamezni občini iz skupno določene kvote.

Člen določa pooblastilo vladi, da z uredbo določi namene porabe sredstev iz tega odstavka, saj bodo sredstva, ki bodo podeljena iz tega naslova namenska. Vlada na podlagi zakonskega pooblastila določi v okviru katerih namenov šteje, da občina izvaja zakonske obveznosti občin z romskimi naselji. Člen določa tudi, da bo vsako leto odločbo o višini sredstev, ki pripadajo občinam na podlagi tega člena na predlog državnega organa, pristojnega za narodnosti izdala vlada.

K 7. členu

Ker so veljavni kazalniki razvitosti na eni strani zastareli, na kar so več let opozarjala tudi reprezentativna združenja občin, na drugi strani pa so v javnih bazah dostopni tudi številni drugi podatki o stanju v občinah, novi 24. člen prinaša ne le širši nabor kazalnikov, pač pa tudi njihovo mednarodno primerljivost. Na podlagi pregleda obstoječih statističnih evidenc v Republiki Sloveniji, ki so redno posodabljane, se predlaga nabor kazalnikov, urejenih v štiri vsebinske sklope (družba, gospodarstvo, infrastruktura in finančni viri). Po vsebini gre za tako imenovane kompozitne, sestavljene indikatorje oziroma indekse. Nabor predlaganih kazalnikov za merjenje razvitosti občin se bo prvenstveno še vedno uporabljal za določitev deleža sofinanciranja državnih investicij v občinah, bo pa zaradi večjega nabora in mednarodne primerljivosti uporabljiv tudi za druge namene, v kolikor se bo za to pokazala potreba.

Člen določa, da vlada z uredbo določi kateri podatki iz uradnih evidenc in za kakšna obdobja se upoštevajo pri izračunu kazalnikov ter določi organe, pristojne za pripravo podatkov. Na podlagi vladne uredbe ministrstvo pristojno za finance za dve leti razvitost občin kot merilo za sofinanciranje investicij.

K 8. členu

Predlagana sprememba je potrebna zaradi notranje uskladitve zakona, saj je bil 23. člen, na katerega se navedeni odstavek sklicuje, črtan z Zakonom o finančni razbremenitvi občin, sprejetim decembra 2020.

K 9. členu

V členu se zaradi stabilnosti celotnega sistema javnega financiranja in predvidljivosti obveznosti državnega proračuna za sofinanciranje organiziranega skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave določa najvišji možni delež sofinanciranja države, ki je odvisen od višine skupne primerne porabe vseh občin. Ker je znesek določen v razmerju do višine skupne primerne porabe, bo rasel ali padel z višino skupne primerne porabe in javnofinančnim stanjem v državi. V primeru, da bi zahtevki sedežnih občin presegali z zakonom določeno kvoto, bi se občinam za sorazmerni delež znižal znesek sofinanciranja.

K 10. členu

V členu so urejeni primeri, ko so postopki za sofinanciranje investicij občin, v katerih se kot merilo uporablja razvitost občin in v njem določeni kazalniki, začeti pred uveljavitvijo zakona. V teh primerih se omenjeni postopki končajo na podlagi meril, kot so določena v zakonu, ki je veljal ob pričetku postopka sofinanciranja.

K 11. členu

Člen določa 3-mesečni rok za izdajo vladne uredbe iz šestega odstavka 10.b člena, šestega odstavka 20.a člena in prvega odstavka 24. člena ZFO-1.

K 12. členu

Člen določa zamik uporabe novega 13.b člena in sicer tako, da se začne uporabljati s 1. 1. 2026, saj do leta 2026 velja ureditev iz drugega odstavka 54. člena Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/23 in 12/24).

K 13. členu

Člen določa vakacijski rok in začetek uporabe zakona.